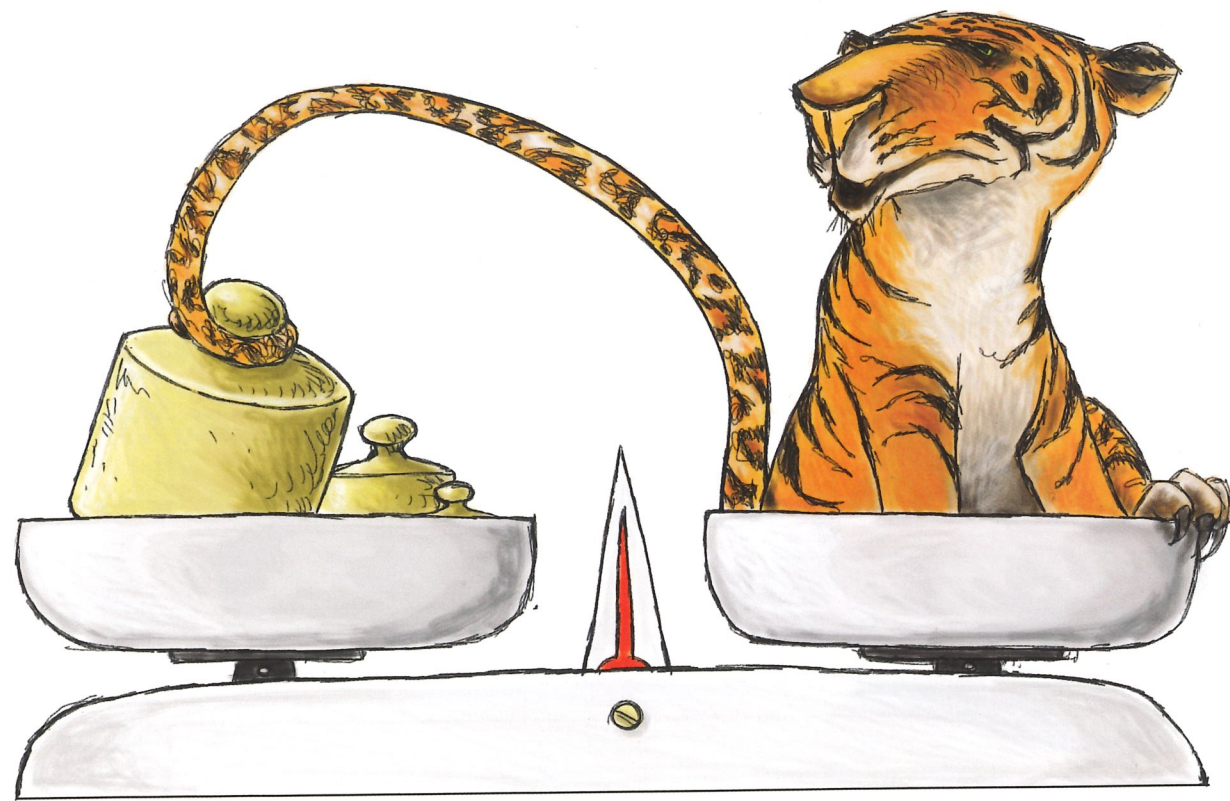

Het thema van de volgende lessen is dieren. Over dieren is heel wat geschreven. Daar kun je dus veel informatie over vinden. Soms is die informatie ook samengevat in een **grafiek** of een **tabel**. Dat is heel handig, want een grafiek kun je snel 'lezen'.

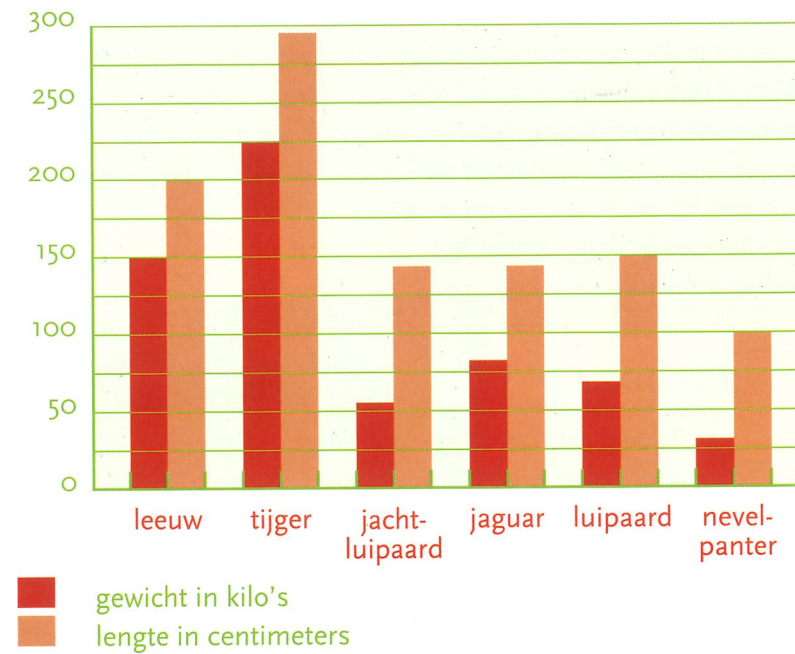
In een boek over dieren bijvoorbeeld staan meestal leesteksten en plaatjes. Maar informatie uit de teksten kan ook worden weergegeven in een grafiek of tabel. Dat kan de informatie veel overzichtelijker maken.

Je kunt van allerlei informatie een grafiek of tabel maken. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar de onderstaande tekst over leeuwen, tijgers en andere grote katten.

De grote katten behoren allemaal tot dezelfde familie. Leeuwen, tijgers, jaguars en luipaarden horen er allemaal bij. De leeuw weegt gemiddeld 150 kilo en kan wel 2 meter lang worden. De tijger weegt ongeveer 225 kilo en is zo'n 2,9 meter lang. Het jachtluipaard weegt rond de 52 kilo en is 1,4 meter lang. De jaguar weegt gemiddeld 80 kilogram en is even lang als het jachtluipaard. Het luipaard weegt rond de 72 kilo en is iets langer, 1,5 meter. Tenslotte de nevelpanter uit Azië, die weegt ongeveer 30 kilo en kan tot 1 meter lang worden.

Van deze tekst kan je een overzichtelijke grafiek maken. De donkere kolom geeft het gewicht van de soort kat aan, de lichte kolom geeft de lengte weer.

De grafiek geeft snel en overzichtelijk de informatie uit de tekst weer. Zo kun je sneller opzoeken hoeveel bijvoorbeeld een tijger gemiddeld weegt. Of hoe lang een jaguar is. Daarvoor hoeft je dan niet eerst de hele tekst te lezen.

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 14

Bron 1 (opgave 1)

Er zijn dagvlinders en nachtvinders. Dag- en nachtvinders zijn van elkaar te onderscheiden aan de vorm van hun antennes. Dat zijn de sprieten op hun kop. Bij dagvlinders zijn het steeltjes met een knopje, bij nachtvinders zijn ze heel fijn vertakt of bestaan uit een enkel draadje. Doorgaans zijn dagvlinders helder gekleurd en overdag actief. Nachtvinders hebben sombere kleuren en zijn juist 's nachts druk in de weer. Als nachtvinders overdag stilzitten op een boom of struik worden ze dankzij hun schutkleur niet door hun vijanden gezien. Omdat het 's nachts kouder is, zijn de nachtvinders behaard.

Bron 2 (opgave 2)

Tijdens de laatste postduivenwedstrijd zijn er weer veel goede prestaties geleverd. De snelste tijd voor de vlucht van Parijs naar Dakar werd gehaald door duif Suusje met een tijd van 10 uur en 33 minuten. Als tweede kwam duif Roek aan met 10 uur en 35 minuten. Op de derde en vierde plaats eindigden Koert met 10.38 uur en Wartel met 10.40 uur. Daarna viel er tot verbazing van de vereniging een gat voor de binnenkomst van duif Broer na 10 uur en 57 minuten vliegen. Op de zesde plaats eindigde na 10 uur en 59 minuten duifje Liefje, op de zevende plaats werd Racer genoteerd met 11 uur en 2 minuten en op de achtste plaats duif Bulk met 11 uur en 3 minuten. De negende plaats is behaald door Grutje met 11.07 uur en als laatste in het klassement vermeldt de vereniging duif Tortel met een tijd van 11.11 uur.

Bron 3 (opgave 3)

Als natuurliefhebber is het leuk te zien wat er zoal in ons buitenwater leeft. Na enig viswerk is een stekelbaarsje meestal al snel te vinden. Stekelbaarsjes worden ongeveer 10 cm lang en hebben het liefst een watertemperatuur rond de 15 graden. Bittervoortjes worden gemiddeld 9 cm en hebben voorkeur voor een watertemperatuur van ongeveer 20 graden. Wat minder vaak zien we de pos, een vis van 25 cm in water van ongeveer 15 graden. Op de bodem van onze sloten leven kleine modderkruipers, met hun 12 cm vertoeven ze graag in 16 graden watertemperatuur. In de diepte bevindt zich soms ook de rivierdonderpad. Zijn naam doet het niet vermoeden, maar ook dit is een vissoort. Ze worden zo'n 15 cm lang en zoeken water met een temperatuur rond de 13 graden.

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 15

Bron 1 (opgave 1)

De egel is een bekende verschijning in tuinen, graslanden, bossen en heggen. Hij houdt van afwisselend landschap met vele schuilplaatsen. Het menu van de egel bestaat vooral uit kevers, rupsen en wormen, maar ze eten ook vogeleieren, slakken en aas. Ze vinden hun prooi vooral op de geur. Egels verdragen, in tegenstelling tot wat we vaak denken, geen melk: ze krijgen er hevige diarree van.

Bron 2 (opgave 2 en 4)

REGISTER

blankvoorn 233
blauwe acara 114
blauwe baars 180
blauwe discus 126
blauwe gularis 153
blauwe keizersvis 244
blauwe monniksvis 251
blauwe spat 151
blauwkieuwzonnebaars 229
blauwoogbarbeel 64
blauwoogpanaque 167
Blenniidae 269, 287
Blennius gattorugine 287
blinde grotvvis 87

Callionymidae 276
camouflage 15
Canthigaster cinctus 282
Canthigaster margaritatus 282
Canthigaster valentini 282
Carassius auratus 213
Caribische keizersvis 240
Carnegiella marthae 87
Carnegiella myersi 88
Carnegiella strigata strigata 88
Catostomidae 230
Celebeszeilvis 195
Centrarchidae 227
Centriscidae 283
Centrolabrus exoletus 290
Centrolabrus melops 291
Centropomidae 183
Centropyge argi 236
Centropyge bicolor 237
Centropyge bispinosus 237
Centropyge eibli 238

Bron 3 (opgave 3)

